

ชุดการสอน เล่มที่ ๑ เรื่อง พระรัตนตรัย

ขั้นตอนการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ ๕ ขั้น (๕ STEPs) มีดังนี้

ขั้นที่ ๑ การเรียนรู้ตั้งคำถาม (Learning to Question)

ขั้นที่ ๒ การเรียนรู้เพื่อแสวงหาสารสนเทศ (Learning to Search)

ขั้นที่ ๓ การเรียนรู้เพื่อสร้างองค์ความรู้ (Learning to Construct)

ขั้นที่ ๔ การเรียนรู้เพื่อการสื่อสาร (Learning to Communicate)

ขั้นที่ ๕ การเรียนรู้เพื่อตอบสนองสังคม (Learning to Service)

บทบาทของผู้สอนและผู้เรียนในการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ ๕ ขั้น (๕ STEPs) มีดังนี้

๑. บทบาทของผู้สอนในการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ ๕ ขั้น (๕ STEPs) ต้องเป็นเพียงผู้ทำหน้าที่คอยช่วยเหลือ เอื้อเฟื้อ และแบ่งปันประสบการณ์ จัดสถานการณ์เร้าให้นักเรียนได้คิด ตั้งคำถามและลงมือตรวจสอบ ผู้สอนต้องจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถบนพื้นฐานของความสนใจ ความถนัด และความแตกต่างระหว่างบุคคล
๒. บทบาทของผู้เรียนในการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ ๕ ขั้น (๕ STEPs) ต้องมีบทบาทในการสร้างความรู้จากพื้นความรู้เดิม ผู้เรียนต้องเกิดการเรียนรู้อย่างมีความหมายและไม่เกิดแนวคิดที่ผิดพลาด การละเลยหรือเพิกเฉย ผู้เรียนเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่นอย่างกระตือรือร้น แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ สรุปข้อความรู้ ขยายและสร้างปัญหาได้ด้วยตนเอง รวมทั้งประเมินและสะท้อนผลการเรียนรู้ สุดท้ายผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้

คำชี้แจงสำหรับครู

๑

ศึกษาการใช้ชุดการสอนให้เข้าใจอย่างละเอียด

๒

จัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามลำดับขั้นตอน

๓

เตรียมชุดการสอนให้ครบถ้วนต่อจำนวนนักเรียน

๔

ให้นักเรียนศึกษาเนื้อหาจากชุดการสอนและมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทุกคน โดยคอยแนะนำถ้านักเรียนมีข้อสงสัยระหว่างเรียน

๕

ตรวจแบบทดสอบก่อนเรียน – หลังเรียน และกิจกรรมท้ายเล่มร่วมกับนักเรียนทุกคน เพื่อวัดความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียน

คำชี้แจงสำหรับนักเรียน

ศึกษาจุดประสงค์การเรียนรู้ เพื่อให้ทราบว่าเมื่อจบบทเรียนแต่ละเล่มแล้วนักเรียนสามารถเรียนรู้อะไรได้บ้าง

ทำแบบทดสอบก่อนเรียน เพื่อให้รู้ว่าคุณมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษามากน้อยเพียงใด

ศึกษาชุดการสอนและทำกิจกรรมตามที่กำหนดไว้ เพื่อเป็นการทบทวนให้มีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหายิ่งขึ้น

ทำแบบทดสอบหลังเรียน เพื่อวัดความรู้ ความเข้าใจอีกครั้งหนึ่ง

ตรวจแบบทดสอบก่อนเรียน กิจกรรม และแบบทดสอบหลังเรียนท้ายเล่ม

นักเรียนต้องมีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ไม่เปิดดูเฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน และเฉลยกิจกรรมทุกกิจกรรม

มาตรฐานการเรียนรู้/จุดประสงค์การเรียนรู้/ สาระสำคัญ/สาระการเรียนรู้

มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐาน ส ๑.๑ รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ และศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด

ส ๑.๑ ม.๔-๖/๑๓ วิเคราะห์หลักธรรมในกรอบอริยสัจ ๔ หรือคำสอนของศาสนาที่ตนนับถือ

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับเรื่องพระรัตนตรัย
๒. เพื่อให้นักเรียนมีทักษะเกี่ยวกับเรื่องพระรัตนตรัย
๓. เพื่อให้นักเรียนมีเจตคติในการใฝ่เรียนรู้ ต่อเรื่องเรื่องพระรัตนตรัย

สาระสำคัญ

พระรัตนตรัย ประกอบด้วย พระพุทธ พระธรรม และพระสงฆ์ ซึ่งมี ความสำคัญต่อพุทธศาสนิกชน และชาวโลก ดังนั้นทุกคนจึงควรแสดงความเคารพต่อพระรัตนตรัย

สาระการเรียนรู้

พระรัตนตรัย

คุณลักษณะอันพึงประสงค์/ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน/การบูรณาการ

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. ซื่อสัตย์สุจริต
๒. ใฝ่เรียนรู้
๓. มุ่งมั่นในการทำงาน

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการสื่อสาร
๒. ความสามารถในการคิด
๓. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

การบูรณาการ

บูรณาการกับวิชาภาษาไทย ทั้งทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน และวิชา
ศิลปศึกษา ทักษะการวาดผังมโนทัศน์

เวลาในการศึกษา

จำนวน ๒ ชั่วโมง

ขั้นที่ ๑ การเรียนรู้ตั้งคำถาม (Learning to Question)

แบบทดสอบก่อนเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

๑. ข้อใดจัดว่าเป็นคุณค่าของ “ธรรมะ” ที่มีต่อชีวิตมนุษย์
 - ก. เป็นแนวทางที่จะพามนุษย์ไปสู่ความถูกต้อง
 - ข. หลักการซึ่งเป็นความจริงของชีวิต
 - ค. สิ่งที่มนุษย์แสวงหาเพื่อความอยู่รอด
 - ง. เป็นแนวทางการปฏิบัติตนที่คนส่วนใหญ่ยึดถือ
๒. ข้อใดคือความหมายของคำว่า “รัตนตรัย”
 - ก. ความทุกข์ ๓ ประการ
 - ข. แก้ว ๓ ประการ
 - ค. ความสุข ๓ ประการ
 - ง. ความดี ๓ ประการ
๓. ข้อใดไม่ใช่พระคุณของพระพุทธเจ้า
 - ก. พระปัญญาธิคุณ
 - ข. พระบริสุทธิคุณ
 - ค. พระกรุณาธิคุณ
 - ง. พระศีลาธิคุณ
๔. “พระพุทธเจ้าเป็นผู้ทรงมีพระปรีชาญาณอันลึกซึ้ง คัมภีร์ภาพ ยากจะหาผู้ใดเทียมทรงเพียรพยายามจนค้นพบคำตอบของปัญหาซึ่งเป็นความจริงอันประเสริฐ” ข้อความดังกล่าวสอดคล้องกับข้อใด
 - ก. พระกรุณาคุณ
 - ข. พระวิสุทธิคุณ
 - ค. พระปัญญาคุณ
 - ง. พระบริสุทธิคุณ

๕. ข้อความต่อไปนี้แสดงถึงลักษณะของพระวิสุทธิคุณของพระพุทธเจ้า ยกเว้นข้อใด
- ก. ทรงแสดงอิทธิปาฏิหาริย์ได้หลายประการ
 - ข. ทรงทำได้ตามที่สอน
 - ค. ทรงบริสุทธิ์พระทัยในการสอน
 - ง. ทรงปราศจากกิเลสเครื่องเศร้าหมองทั้งปวง
๖. ข้อใดไม่ใช่องค์ประกอบของพระรัตนตรัย
- ก. พระสารีบุตร
 - ข. พระพุทธ
 - ค. พระธรรม
 - ง. พระสงฆ์
๗. ข้อใดต่อไปนี้ไม่ใช่ลักษณะของพระพุทธเจ้า
- ก. เป็นพระอรหันต์
 - ข. เป็นผู้ตรัสรู้ชอบได้โดยพระองค์เอง
 - ค. เป็นผู้ถึงพร้อมด้วยวิชาและจรณะ
 - ง. เป็นผู้ตรัสรู้เพราะทำตามแนวทางของผู้อื่น
๘. คำว่า “ธรรมะ” หรือ “พระธรรม” ในทางพระพุทธศาสนาหมายความว่าอย่างไร
- ก. คำสั่งสอนของผู้รู้
 - ข. คำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า
 - ค. คำสั่งสอนของครูบาอาจารย์
 - ง. ผู้ปฏิบัติตามคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า
๙. ข้อใดคือความหมายของพระสงฆ์ที่ถูกต้อง
- ก. ผู้ปฏิบัติตามคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าและเป็นผู้สืบทอดพระศาสนา
 - ข. ผู้ประพฤติดุชชบ
 - ค. ผู้มีกิริยาเรียบร้อยน่าเลื่อมใส
 - ง. ผู้เป็นเนืองนาคของโลกล
๑๐. ข้อใดคือลักษณะของพระธรรม
- ก. เป็นสิ่งที่ผู้ศึกษาและปฏิบัติพึงเห็นได้ด้วยตัวเอง
 - ข. เป็นสิ่งที่ปฏิบัติได้และไม่จำกัดกาล
 - ค. เป็นสิ่งที่ควรน้อมเข้ามาใส่ตัว
 - ง. ถูกทุกข้อ

ขั้นที่ ๒ การเรียนรู้เพื่อแสวงหาสารสนเทศ (Learning to Search)

พระรัตนตรัย

กิจกรรมนำเข้าบทเรียน

สวดมนต์ไหว้พระบูชาพระรัตนตรัยพร้อมกัน และนั่งสมาธิ ประมาณ ๔-๕ นาที เสร็จแล้วแผ่เมตตาให้ตนเอง ให้สรรพสัตว์และกล่าวคำอุทิศส่วนกุศลให้บิดามารดา ครูอาจารย์

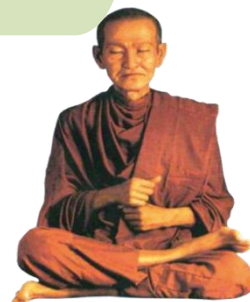
พระพุทธ

พระธรรม

พระรัตนตรัย

พระสงฆ์

พระรัตนตรัยเป็นองค์ประกอบสำคัญทางพระพุทธศาสนา ถือว่าเป็นสิ่งประเสริฐ เป็นมงคลสูงสุดและเป็นแหล่งรวมความดีงามทั้งปวง พระรัตนตรัย หมายถึง แก้วอันประเสริฐ หรือสิ่งมีค่า ๓ ประการ

ที่มา : <http://www.trueplookpanya.com/learning/detail/13223/025548>

เป้าหมายของการนับถือพระรัตนตรัย

เป้าหมายของการนับถือพระรัตนตรัย

คือ การศึกษาให้รู้ว่าพระรัตนตรัยมีคุณอย่างไร สามารถเข้าถึงพระรัตนตรัยได้อย่างไร และพระรัตนตรัยมีประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตอย่างไร

พระรัตนตรัยโดยเป้าหมายที่แท้จริง คือ ความรู้เรื่องการดับทุกข์ การดับทุกข์ได้ คือ พระพุทธ ตัวการดับทุกข์ คือ พระธรรม และผู้ที่ได้รับความสงบร่มเย็นเพราะการดับทุกข์ได้ คือ พระสงฆ์

พระพุทธ

พระพุทธ คือสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ซึ่งทรงค้นพบสัจธรรม โดยการตรัสรู้แล้ว ทรงประกาศสั่งสอนสรรพสัตว์ให้หลุดพ้นจากความทุกข์

ประเภทของพระพุทธ

ปัจเจกพุทธ หมายถึง ผู้ตรัสรู้ชอบด้วยตนเองแต่ไม่สามารถสอนให้ผู้อื่นตรัสรู้ตามได้

สัมมาสัมพุทธ หมายถึง ผู้ตรัสรู้ชอบด้วยตนเองแล้วสามารถสอนให้ผู้อื่นตรัสรู้ตามได้มีองค์เดียวเท่านั้น คือ สัมมาสัมพุทธเจ้า

สุดตันตพุทธ หมายถึง ผู้ตรัสรู้ตามคำสอนขององค์สัมมาสัมพุทธเจ้า

พระธรรม

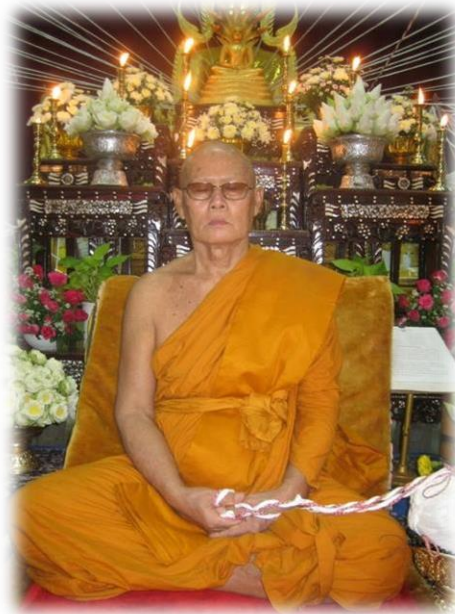
พระธรรม คือ คำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า เป็นสภาพความจริงที่พระพุทธเจ้าตรัสรู้หรือทรงค้นพบ แล้วนำมาสั่งสอนผู้อื่นให้รู้และปฏิบัติตาม

ที่มา : <https://sites.google.com/site/kruweerayutsg2>.

เนื้อหาสาระเรื่องราวที่พระพุทธเจ้าทรงสั่งสอนทั้งหมดทั้งสิ่งที่ดีและชั่ว เรียกว่า ธรรม หรือ ธรรมะ ธรรม หมายถึง การประพฤติที่ดีที่ถูกต้องได้ เช่น ธรรมที่ประพฤติดีแล้วนำสุขมาให้ ผู้ประพฤติธรรมย่อมอยู่เป็นสุข ใคร ๆ ก็สรรเสริญการกระทำที่เป็นธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้านี้เรียกว่า **พระธรรม**

พระสงฆ์

พระสงฆ์ คือ เหล่าพระสาวก ผู้ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบตามคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า และนำคำสั่งสอนนั้นมาเผยแผ่แก่ชาวพุทธให้ได้รับประโยชน์ตามสมควร

ที่มา : <https://www.facebook.com/WatPhichSophaRam>

คุณค่า ของพระรัตนตรัย

คุณของพระพุทธเจ้า พระปัญญาคุณ (ตรัสรู้ด้วยพระองค์เอง) พระบริสุทธิคุณ (ปราศจากกิเลส) พระกรุณาคุณ (มีพระมหากรุณาต่อสัตว์โลก)

คุณของพระธรรม พระธรรมย่อมรักษาผู้ปฏิบัติไม่ให้เกิดไปสู่ความชั่ว พระธรรมเป็นสัจธรรมให้ผลแก่ผู้ปฏิบัติตามที่ปฏิบัติ

คุณของพระสงฆ์ เป็นผู้ปฏิบัติตามคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า และสอนให้ผู้อื่นกระทำความดีเป็นผู้สืบทอด

ที่มา : <https://www.facebook.com/WatPhichSophaRam/photos/a>

ความหมายของธรรมะ

ธรรมะ หมายถึง คำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า ซึ่งมีหลักความจริงและหลักความประพฤติ

หลักความจริง

หมายถึง คำสั่งสอนในส่วนที่เกี่ยวกับสภาวะของสิ่งทั้งหลายหรือธรรมชาติ และความเป็นไปโดยธรรมชาติของสิ่งทั้งหลายหรือกฎธรรมชาตินั่นเอง คำสั่งสอนส่วนนี้จึงเรียกว่า สัจธรรม

หลักความประพฤติ

หมายถึง คำสั่งสอนในส่วนที่เกี่ยวกับการนำความรู้ความเข้าใจสัจธรรมไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการประพฤติปฏิบัติหรือการดำเนินชีวิต คำสั่งสอนนี้เรียกว่า จริยธรรม

ที่มา : <https://www.facebook.com/WatPhichSophaRam/photos/a.167>

คุณค่าของธรรมะ

1. เป็นธรรมที่พระพุทธเจ้าตรัสไว้ดีแล้ว
2. เป็นสิ่งที่ผู้ปฏิบัติจะพึงเห็นได้ด้วยตนเอง
3. ไม่ขึ้นอยู่กับกาลเวลา
4. ควรเรียกให้มาดู
5. ควรนำมาประกอบปฏิบัติ
6. วิญญูชนจะพึงรู้ดีเฉพาะตนเอง

ขั้นที่ ๓ การเรียนรู้เพื่อสร้างองค์ความรู้ (Learning to Construct)

กิจกรรมที่ ๑.๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนวิเคราะห์คุณค่าของพระพุทธตามประเด็นที่กำหนด

คุณค่าของ พระพุทธ	☸ พระปัญญาคุณ
	☸ พระวิสุทธิคุณ
	☸ พระกรุณาคุณ

กิจกรรมที่ ๑.๒

คำชี้แจง พิจารณาภาพ แล้วเติมข้อความลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

พระรัตนตรัย

ความหมาย

.....
.....

คุณค่า

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ความหมาย

.....
.....

คุณค่า

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ความหมาย

.....
.....

คุณค่า

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ขั้นที่ ๔ การเรียนรู้เพื่อสื่อสาร (Learning to Communicate)

กิจกรรมกลุ่ม

ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มสรุปความรู้จาก เรื่อง พระรัตนตรัย แล้วเสนอ
กิจกรรมกลุ่มหน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ ๕ การเรียนรู้เพื่อตอบแทนสังคม (Learning to Service)

นักเรียนร่วมกันคิดเสนอแนวการผลิตสื่อ เกี่ยวกับพระรัตนตรัย เพื่อ
เผยแพร่ในชุมชน

เมื่อนักเรียนทำกิจกรรมอย่างเข้าใจดี
แล้ว ให้ทำแบบทดสอบย่อย 10 ข้อ
ใช้เวลา 10 นาที กันเลยนะคะ

แบบทดสอบหลังเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

๑. ข้อใดคือความหมายของพระสงฆ์ที่ถูกต้อง
 - ก. ผู้ปฏิบัติตามคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าและเป็นผู้สืบทอดพระศาสนา
 - ข. ผู้ประพฤติดุขโดยชอบ
 - ค. ผู้มีกิริยาเรียบร้อยน่าเลื่อมใส
 - ง. ผู้เป็นเนืองนาคของโลกล
๒. ข้อใดคือลักษณะของพระธรรม
 - ก. เป็นสิ่งที่ผู้ศึกษาและปฏิบัติพึงเห็นได้ด้วยตัวเอง
 - ข. เป็นสิ่งที่ปฏิบัติได้และไม่จำกัดกาล
 - ค. เป็นสิ่งที่ควรน้อมเข้ามาใส่ตัว
 - ง. ถูกทุกข้อ
๓. ข้อใดจัดว่าเป็นคุณค่าของ “ธรรมะ” ที่มีต่อชีวิตมนุษย์
 - ก. เป็นแนวทางที่จะพามนุษย์ไปสู่ความถูกต้อง
 - ข. หลักการซึ่งเป็นความจริงของชีวิต
 - ค. สิ่งที่มนุษย์แสวงหาเพื่อความอยู่รอด
 - ง. เป็นแนวทางการปฏิบัติตนที่คนส่วนใหญ่ยึดถือ
๔. ข้อใดคือความหมายของคำว่า “รัตนตรัย”
 - ก. ความทุกข์ ๓ ประการ
 - ข. แก้ว ๓ ประการ
 - ค. ความสุข ๓ ประการ
 - ง. ความดี ๓ ประการ
๕. ข้อใดไม่ใช่พระคุณของพระพุทธเจ้า
 - ก. พระปัญญาธิคุณ
 - ข. พระบริสุทธิคุณ
 - ค. พระกรุณาธิคุณ
 - ง. พระศีลาธิคุณ

๖. “พระพุทธเจ้าเป็นผู้ทรงมีพระปรีชาญาณอันลึกซึ้ง คัมภีร์ภาพ ยากจะหาผู้ใดเทียม
ทรงเพียรพยายามจนค้นพบคำตอบของปัญหาซึ่งเป็นความจริงอันประเสริฐ” ข้อความ
ดังกล่าวสอดคล้องกับข้อใด
- ก. พระกรุณาคุณ
 - ข. พระวิสุทธิคุณ
 - ค. พระปัญญาคุณ
 - ง. พระบริสุทธิคุณ
๗. ข้อความต่อไปนี้แสดงถึงลักษณะของพระวิสุทธิคุณของพระพุทธเจ้า ยกเว้นข้อใด
- ก. ทรงแสดงอิทธิปาฏิหาริย์ได้หลายประการ
 - ข. ทรงทำได้ตามที่สอน
 - ค. ทรงบริสุทธิ์พระทัยในการสอน
 - ง. ทรงปราศจากกิเลสเครื่องเศร้าหมองทั้งปวง
๘. ข้อใดไม่ใช่องค์ประกอบของพระรัตนตรัย
- ก. พระสารีบุตร
 - ข. พระพุทธ
 - ค. พระธรรม
 - ง. พระสงฆ์
๙. ข้อใดต่อไปนี้ไม่ใช่ลักษณะของพระพุทธเจ้า
- ก. เป็นพระอรหันต์
 - ข. เป็นผู้ตรัสรู้ชอบได้โดยพระองค์เอง
 - ค. เป็นผู้ถึงพร้อมด้วยวิชาและจรณะ
 - ง. เป็นผู้ตรัสรู้เพราะทำตามแนวทางของผู้อื่น
๑๐. คำว่า “ธรรมะ” หรือ “พระธรรม” ในทางพระพุทธศาสนาหมายความว่าอย่างไร
- ก. คำสั่งสอนของผู้รู้
 - ข. คำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า
 - ค. คำสั่งสอนของครูบาอาจารย์
 - ง. ผู้ปฏิบัติตามคำสั่งของพระพุทธเจ้า

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (๒๕๕๑). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- วรวิทย์ อาจเดชและคณะ. (ม.ป.ป.). **หนังสือเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕**. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.
- พระมหามันัส กิตติสาโร. (๒๕๕๘). **หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน พระพุทธศาสนา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ – ๖ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑**. กรุงเทพฯ : พัฒนาคุณภาพวิชาการ.
- สมพร อ่อนน้อมและคณะ. (๒๕๕๙). **หนังสือเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ – ๖**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช.
- สุคนธ์ สินธพานนท์. (ม.ป.ป.). **คู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระ การเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕**. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.
- ทีมงานทรูปลูกปัญญา. **พระรัตนตรัย**. สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๖๐, จาก <http://www.truelookpanya.com/learning/detail/13223/025548>
- วีระยุทธ. **พระรัตนตรัย**. สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๖๐, จาก <https://sites.google.com/site/kruweerayutsg2>.
- พระรัตนตรัย**. สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๖๐, จาก <https://www.slideshare.net/maeounging>
- ภาพประกอบ. สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๖๐, จาก <https://www.facebook.com/WatPhichSophaRam>

ภาคผนวก

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน

๑. ก
๒. ข
๓. ง
๔. ค
๕. ก
๖. ก
๗. ง
๘. ข
๙. ก
๑๐. ง

แนวคำตอบกิจกรรมที่ ๑.๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนวิเคราะห์คุณค่าของพระพุทธตามประเด็นที่กำหนด

คุณค่าของ
พระพุทธ

✽ พระปัญญาคุณ

พระองค์ทรงแสวงหาปัญญาดังแต่ยังทรงพระเยาว์และทำความเข้าใจทุกสิ่งทุกอย่างที่ได้พบ ทรงพิจารณาว่าความแก่ ความเจ็บ ความตาย เป็นทุกข์ ทรงแสวงหาสาเหตุและแนวทางการดับทุกข์ ทรงตัดสินใจออกผนวช และตรามานพระวรกายเพื่อให้พ้นทุกข์แต่ไม่ประสบความสำเร็จ จนในที่สุด ทรงบำเพ็ญเพียรทางจิต เมื่อจิตสงบก็เกิดความแจ่มแจ้งและพบคำตอบที่ชัดเจนด้วยพระปัญญาของพระองค์เอง

✽ พระวิสุทธิคุณ

- พระองค์ปราศจากกิเลสเครื่องเศร้าหมองทั้งปวง ไม่กระทำความชั่วทางกาย วาจา ใจ
- พระองค์ทำได้ตามที่สอน สอนผู้อื่นอย่างไรก็ปฏิบัติอย่างนั้น
- มุ่งหวังให้ประโยชน์ให้ผู้ฟังธรรมเกิดความเข้าใจ และนำไปปฏิบัติเป็นแนวทางการดำเนินชีวิตโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน

✽ พระกรุณาคุณ

ทรงพระกรุณาที่จะช่วยเหลือผู้อื่นให้พ้นทุกข์โดยไม่จำกัดชาติ ชั้นวรรณะ ทรงโปรดคนทุกประเภท รวมทั้งทรงพระกรุณาแผ่ไปถึงสัตว์เดียรัจฉาน

แนวคำตอบกิจกรรมที่ ๒.๒

คำชี้แจง พิจารณาภาพ แล้วเติมข้อความลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

พระรัตนตรัย

ความหมาย

พระพุทธเจ้า หรือ พระพุทธเจ้า

คุณค่า

พระพุทธเจ้าทรงเป็นสัมมาสัมพุทธะผู้มีปัญญามาก ตรัสรู้ชอบด้วยพระองค์เอง ทรงมีพระบริสุทธิคุณ ปราศจากกิเลสทั้งกาย วาจา ใจ และทรงมีพระกรุณาธิคุณอันยิ่งใหญ่ ทรงสละความสุขส่วนพระองค์ออกเทศนาสั่งสอนมนุษย์ เทวดา พรหม มารให้พ้นจากทุกข์ทั้งปวง

ความหมาย

หลักธรรมที่พระพุทธเจ้าทรงค้นพบ และสั่งสอนชาวโลก

คุณค่า

หลักธรรมอันเป็นความจริงที่พระพุทธเจ้าทรงค้นพบแล้วนำไปเทศนา สั่งสอนแก่ชาวโลก แม้พระพุทธเจ้าเสด็จดับขันธปรินิพพานไปแล้ว แต่พระธรรมวินัยยังคงอยู่ พระสงฆ์สาวกได้นำหลักธรรมนั้นไปสืบทอดและเผยแผ่แก่พุทธบริษัท ชาวพุทธที่ดีจึงควรปฏิบัติตามหลักธรรมอย่างถูกต้องเหมาะสม

ความหมาย

สาวกผู้สืบทอดพระพุทธศาสนา

คุณค่า

พระสงฆ์ผู้สืบทอดพระพุทธศาสนา ทำหน้าที่เผยแผ่พระธรรมคำสอนแก่มนุษยชาติ พระสงฆ์ถือเป็นเนื้อนาบุญของโลกเป็นผู้ปฏิบัติดี ปฏิบัติชอบ จึงมีคุณอนันต์ที่ควรแก่การเคารพ

ที่มา : วรุณี อาจเดชและคณะ. (ม.ป.ป.).

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน

๑. ก
๒. ง
๓. ก
๔. ข
๕. ง
๖. ค
๗. ก
๘. ก
๙. ง
๑๐. ข

เกณฑ์การให้คะแนน

๑. เกณฑ์การให้คะแนนการทำกิจกรรม

รายการประเมิน	คะแนน			
	๓	๒	๑	๐
กิจกรรม ๑.๑ เขียนวิเคราะห์คุณค่าของพระพุทธตามประเด็นที่กำหนด (ข้อละ ๓ คะแนน) ๑. พระปัญญาคุณ ๒. พระวิสุทธิคุณ ๓. พระมหากรุณาธิคุณ	เขียน วิเคราะห์คุณค่าของพระพุทธตามประเด็นที่กำหนดได้ตรงประเด็น และชัดเจน มีความถูกต้องสมบูรณ์ทำให้ผู้อ่านเข้าใจง่าย	เขียน วิเคราะห์คุณค่าของพระพุทธตามประเด็นที่กำหนดได้ ภาษาที่ใช้ทำให้ผู้อ่านเกิดความสับสน เหตุผลยังไม่ค่อยสอดคล้องกัน	เขียน วิเคราะห์คุณค่าของพระพุทธตามประเด็นที่กำหนดไม่ตรงประเด็น ภาษาที่ใช้ทำให้ผู้อ่านเกิดความสับสน ขาดเหตุผลสนับสนุน ใช้ศัพท์ไม่เหมาะสม	ไม่มีผลงาน
กิจกรรม ๑.๒ พิจารณาภาพ แล้วเติมข้อความลงในช่องว่างให้ถูกต้อง (ข้อละ ๓ คะแนน) - ความหมายและคุณค่าของพระรัตนตรัย	เขียนความหมายและคุณค่าของพระรัตนตรัยที่กำหนดได้ตรงประเด็น และชัดเจน มีความถูกต้องสมบูรณ์ทำให้ผู้อ่านเข้าใจง่าย	เขียน ความหมายและคุณค่าของพระรัตนตรัยที่กำหนดได้ ภาษาที่ใช้ทำให้ผู้อ่านเกิดความสับสน เหตุผลยังไม่ค่อยสอดคล้องกัน	เขียน ความหมายและคุณค่าของพระรัตนตรัยที่กำหนดไม่ตรงประเด็น ภาษาที่ใช้ทำให้ผู้อ่านเกิดความสับสน ขาดเหตุผลสนับสนุน ใช้ศัพท์ไม่เหมาะสม	ไม่มีผลงาน

นักเรียนตอบคำถามในแต่ละกิจกรรม ได้ ๗ คะแนน จึงถือว่าผ่านเกณฑ์

๒. เกณฑ์การให้คะแนนแบบทดสอบย่อย

ตอบถูก ให้ ๑ คะแนน

ตอบผิด ให้ ๐ คะแนน

นักเรียนทำแบบทดสอบย่อยได้ ๗ ข้อขึ้นไปจึงถือว่าผ่านเกณฑ์

ประวัติผู้จัดทำ

ประวัติส่วนตัว

ชื่อ นางยุวดี หวังสุข
วัน เดือน ปี เกิด ๑๗ ตุลาคม ๒๕๑๓
สถานที่เกิด บ้านคำม่วง ตำบลแก้งเหนือ อำเภอเขมราฐ
จังหวัดอุบลราชธานี
สถานที่ทำงาน โรงเรียนแก้งเหนือพิทยาคม ตำบลแก้งเหนือ
อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี
องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. ๒๕๒๕ ประกาศนียบัตรชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียนบ้านแก้งเหนือ
อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี
พ.ศ. ๒๕๓๑ ประกาศนียบัตรชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียนลือคำหาญ
อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี
พ.ศ. ๒๕๓๓ อนุปริญญาวิทยาศาสตร (อ.วท.) สาขาสถิติประยุกต์
วิทยาลัยครูอุบลราชธานี
พ.ศ. ๒๕๓๕ ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) สาขาสังคมศึกษา
วิทยาลัยครูสุรินทร์
พ.ศ. ๒๕๕๖ ปริญญาศึกษามหาบัณฑิต (ศษ.ม.) สาขาบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์นอุบลราชธานี